

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJSEM
SLOVENSKEM
CASOPISU V OHIU
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIII.—LETO XXXIII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (CETRTEK), FEBRUARY 9, 1950

STEVILKA (NUMBER) 28

NOV GROB

LOUIS BAVEC

Včeraj je preminil na svojem domu Louis Bavec, star 56 let. Stanovalec je na 1159 E. 76 St. Doma je bil iz vasi Podgora pri Ložu, odkoder je prišel v Ameriko pred 37 leti. Mnogo let je delal pri White Motor Co. kot mašinist. Bil je član društva "Clevelandski Slovenci" št. 14 SDZ, društva "Cleveland" št. 126 SNP in samostojnega društva "Loška dolina".

Tukaj zapušča soprogo Anno, rojeno Erzen, doma iz vasi Smrekarje, fara Plešče, hči Anne in sestro Mrs. Agnes Bajt. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 8:15 uri iz Zakrjškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 8:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

DVA AMERICANA
ZAPITA V ARGENTINI

BUENOS AIRES, 7. feb. — Argentinska policija je danes odklonila vsako pojasnilo v zvezi s poročili, da sta v severni Argentini, v mestu Parani, bila aretirana neki ameriški posestnik in njegov nečak. Soglasno s poročili sta Američana bila aretirana v zvezi z vohunstvom in se sedaj nahajata v zaporu v Buenos Airesu.

Pozdravi iz Floride

Lepe pozdrave iz sončne Floride pošiljajo vsem prijateljem in znancom: Mrs. Jennie Satej, Tony in Christine Kebe od Welcome Tavern, Mr. in Mrs. L. Hoffart, Matilda in Anton Cernic ter Ann in Felix Kramarsich.

Zopet doma

Mrs. Peterlin iz 1298 E. 168 St. se je vrnila domov iz Glenville bolnišnice, kjer je srečno prestala težko operacijo. Pri srčno zahvalo izreka vsem za obiske, darila, cvetlice in kartice, ki jih je prejela. Zdaj se nahaja doma pod zdravniško oskrbo in prijateljice jo lahko obiščejo. Želimo ji skorajšnje popolno okrevanje!

Vile rojenice

Pri družini Mr. in Mrs. Emil Marash, 992 Day St., Conneaut, O., so se zgledale vile rojenice in pustile v spomin zalo hčerko. Mlada mamica je hči Mr. in Mrs. Anton Race na 19800 Naumann Ave., ki sta postala sedaj četrti stari oče in stara mama, ponosni oče je pa sin Mrs. Louise Marash iz E. 167 St., ki je postala sedaj drugi stari mama.

Tetica štokrka se je oglasila pri Mr. in Mrs. Louis Jurečič, ki vodita čistilnico oblek, Acme Dry Cleaning na 672 E. 152 St., in pustila v spomin krepkega sinčka, ki bo delal družbo svoji starejši sestrici. Dekliško ime mamice je bilo Molly Drobnič. — Čestitamo!

ACHESON ZAVRAČA APELE ZA NOVA POGAJANJA Z RUSIJO, KER DA SPORAZUM NI MOGOČ

WASHINGTON, 8. feb. — Državni tajnik Dean Acheson je danes zavrgel vse apele, da se potom direktnih pogajanj skuša doseči sporazum s Sovjetsko zvezo, kar se tiče napovedane produkcije hidrogenskih bomb in ostalih vprašanj v zvezi s tako zvano "mrzlo vojno."

WASHINGTON, 8. feb. — Državni tajnik Dean Acheson je danes zavrgel vse apele, da se potom direktnih pogajanj skuša doseči sporazum s Sovjetsko zvezo, kar se tiče napovedane produkcije hidrogenskih bomb in ostalih vprašanj v zvezi s tako zvano "mrzlo vojno."

Državni tajnik je na časnikaški konferenci rekel, da so skušnje zadnjih štirih let potrdile, da napredovanje v smeri svetovnega miru ni mogoče potom sporazumov s Sovjetsko zvezo.

Acheson je zagotovil, da je sovjetska vlada "realistična" in da prilagodi svojo politiko novim potrebam, če se jo na to prišili. Vsled tega je poudaril, da se mora ameriška zunanja politika v odnosu na Sovjetsko zvezo opirati na silo.

Izjave državnega tajnika so bile v zvezi z nedavnimi apeli senatorja McMahon, predsednika odbora za atomsko energijo, ter senatorja Tydingsa, ki je predsednik odbora za oborožene sile. McMahon je predlagal, da se od ogromnih izdatkov za oboroževanje odvzame letno \$10.000.000.000 za ekonomsko pomoč, katere bi bila deležna tudi Sovjetska zveza in da se sklene sporazum z Rusijo glede mednarodne kontrole atomskih in hidrogenskih bomb. Senator Tydings pa je pozval predsednika Trumana, naj skliče konferenco za splošno razorožitev.

Obe sugestiji, tako McMahon kot Tydingsa, je državni tajnik zavrgel.

Zadnje čase je bilo raznih predlogov za rešitev vprašanja ameriško-sovjetskih odnosov. Nekateri kongresniki so predlagali, da Truman pošlje svojega osebnega poslanca v Moskvo, drugi sestanek Truman-Stalin-Atlee, tretji pa ločeni sporazum med Zedinjenimi državami in Sovjetsko zvezo.

Acheson je na časnikaški konferenci odgovarjal na različna vprašanja, toda na splošno je vztrajal na stališču, da je politika trde pesti še najboljša. Kar se tiče novih pogajanj za sporazum glede kontrole atomske energije, je rekel, da Zedinjene države imajo Baruchov načrt, ki je bil predlagan še predno je Sovjetska zveza pronašla skrivnost atomske energije. Po mnenju državnega tajnika je ta načrt "še vedno dober."

PREMOGAR ZIV ZAKOPAN

DETROIT, 7. feb. — Plaz od 20 ton premoga je včeraj živčeval zakopal 26 let starega premogarja Johna Bionda.

Zaroka

Ob božičnih praznikih sta se zaročila Miss Ann Kolenc iz 23 Marien St., St. Catharines, Ont., Kanada, hči dobro poznane Mrs. Ludvika Kolenc, in Mr. David Selan, sin dobro poznane družine Mr. in Mrs. Martin in Mary Urbank, 18 Frederick St., Gowanda, N. Y. Bilo srečno!

FRANCOSKA VLADA
JE DOBILA ZAUPNOST

PARIZ, 8. feb. — Francoski parlament je danes na glasovanju podprl vlado premijerja Bidaulta in to po zaslugi socialističnih poslancev, ki so se vzdržali glasovanja. Bidault je dobil glasove 230 poslancev, proti njemu pa so glasovali izključno komunistični poslanci, ki imajo v parlamentu 186 sedežev.

Socialisti so trpko napadali Bidaulta zaradi bonusa za delavce z nizkimi zaslugi. Po vladni predlogi bi delavci dobili bonus, ki bi njihove plače zvišal na \$48.57 mesečno. Komunisti in socialisti so zahtevali več, toda ko je prišlo do glasovanja so le komunisti glasovali proti Bidaultu.

DRŽAVNI TAJNIK PROTI
POGAJANJIM Z RUSIJO

WASHINGTON, 7. feb. — Državni tajnik Dean Acheson je danes dal vedeti, da je proti vsakim novim pogajanjem s Sovjetsko zvezo glede vprašanja mednarodne kontrole atomskih in hidrogenskih bomb.

Ameriška senatorja
prispevata volilni
kampanji Churchilla

LONDON, 8. feb. — Dva ameriška senatorja sta danes očitno podprla volilno kampanjo voditelja angleških konservativcev Winston Churchilla, ko sta zagrozila, da bodo skladi za zunanjo pomoč znižani, če bodo na volitvah konec tekočega meseca ponovno zmagali laboriti.

Senatorja Smith in Ferguson, obo republikanca, sta v Washingtonu izjavila, da bi bilo manj verjetno, da bi kongres znižal sklade v okviru Marshallovega načrta, če bodo na volitvah 23. februarja zmagali konservativci.

"Če bodo laboriti ponovno zmagali, se bo skladi verjetno drastično znižalo," sta rekla senatorja.

Voditelj angleških konservativcev Winston Churchill ni hotel podati nobene izjave v zvezi z grožnjo dveh ameriških senatorjev. Konservativci je verjetno ta podpora ameriških senatorjev spravila v zadrego.

Strica išče

Mrs. Mary Grže iz 21451 Nauman Ave. je prejela pismo, v katerem se jo prosi, da bi poizvedela za naslov Andreja Zorman, ki je star okrog 65 let. Baje živi nekje v Clevelandu že nad 25 let in sicer v St. Clairski naselbini. Doma je menda iz vasi Kambič (Komlic?). Zanj bi rada zvedela njegova nečakinja Maria Ludvica Anžič, ki je bila rojena v New Yorku, a se sedaj nahaja v taborišču za begunce in mora imeti izkazilo, o njenem ameriškem državljanstvu. Če Mr. Zorman to čita ali pa če kdo ve kje se nahaja, je prošnja, da sporoči naslov na Mrs. Grže, tel. IVanhoe 7363.

AMERIŠKI KROMPIR
SE UNIČUJE, UVAŽA
PA SE KANADSKI!

NEW ORLEANS, 8. feb. — Medtem ko se vlada pripravlja, da bi uničila 40 milijonov bušljev surplusnega krompirja, ameriški prekupčevalci uvažajo krompir iz Kanade!

New-orleanski prekupčevalec J. Segari je danes izkrcal z ladjo blizu milijon funtov krompirja, ki ga je kupil v Kanadi. Časnikarjem je pojasnil, da lahko uvažajo krompir iz Kanade bolj poceni, kot pa ga dobi iz Maine ali pa Idahoa.

"Nisem edini, ki uvažam bolj cenei kanadski krompir. Skoro vsak drugi teden prihaja v Savannah, Ga., Tampa, Fla., in Jacksonville, Fla. po ena ladja natovorjena s kanadskim krompirjem," je izjavil Segari.

Prekupčevalec je povedal, da bi za 100 funtov krompirja iz Idahoa plačal \$4.40, v skupno s prevoznimi stroški do New Orleansa. Ni pa hotel povedati koliko ga stane 100 funtov kanadskega krompirja. Pojasnil je, da ga prodaje po \$1 v vrečah po 100 funtov, čeprav ga carina na vsakih 100 funtov stane 75 centov, prevoz pa 60 centov.

Do tega položaja, ko se kljub ogromnim količinam surplusnega ameriškega krompirja uvažajo krompir iz Kanade, je prišlo vsled vladnega programa za podpiranje cen farmerskih pridelkov. Vlada kupuje od farmerjev surplusni krompir, ki ga ne morejo prodati na trgih, po ceni od \$2 za 100 funtov. Zatem ta isti krompir ponuja nazaj farmerjem po ceni od 1 do 2 za 100 funtov. Toda ta "vrnjeni" krompir ni več za rabo kot ljudska hrana, kar vlada skrbi, da postane neuporaben.

Kot je bilo poročano, je poljedelski tajnik Brannan že izjavil, da se bo uničilo okrog 40 milijonov bušljev surplusnega krompirja, ki je stal v ladih \$100.000.000. Mnogi kongresniki in senatorji so napadli to pošastno uničevanje krompirja.

Včerajšnji new-orleanski "The Atlanta Journal" je tudi ostro kritiziral uničevanje krompirja, kar gre vse na račun ljudstva. Med ostalim piše:

"Dakoplačevalci so se naveličali, da plačujejo višjo ceno za krompir, ki ga sami jedo, da bi lahko imeli to prednost, da plačujejo tudi za krompir, ki ga nihče ne bo jedel."

Veselica v Fairportu

Plesna veselica Ameriško-slovenskega kluba v Fairportu se vrši v nedeljo, 12. feb. (ne v soboto kot je bilo napačno poročano prošlo soboto na radio), v dvorani na Plum St. Za ples bo igral Johnny Pecon in Lou Trebar orkester iz Clevelanda. Javnost je prijazno vabljen na udeležbo.

Seja direktorija SDD

Jutri, v petek zvečer ob 7:30 uri se vrši seja direktorija Slovenskega društva na Reher Ave. Vabi se vse direktorje, da se gotovo udeležijo.

Pogajanja med Lewisom in lastniki premogovnikov za poravnavo stavke so se končala s totalnim polomom

SLOVENSKA VINA
UZIVAJO SLOVES

BEOGRAD, 7. feb. — Belgradski časopis "Trgovačke vijesti" je danes naznanil, da slovenska vina uvažajo Švedska, Danska, Belgija in prvič tudi Egipt in Poljska.

Casopis pristavlja, da so se tudi francoske uvozne družbe začele zanimati za slovenska vina, toda njihovi nameni, da bi uvozile večje količine vina so bili preprečeni zaradi novega zakona, ki prepoveduje uvoz tujih vin v Francijo. Sedaj so v teku pogajanja za uvoz slovenskih vin v Anglijo.

ANGLEŠKI ZNANSTVENIK
ZAHTEVA ODVETNIKA

LONDON, 8. feb. — Znanzi angleški znanstvenik dr. Julius Fuchs, ki je v Zedinjenih državah sodeloval pri razvoju prve atomske bombe, je danes apeliral na znanega odvetnika J. Thompsona Halsalla, naj prevzame njegovo obrambo v zvezi z obtožbami, da je izročal tajne podatke o atomski energiji sovjetskemu agentom.

Angleški znanstvenik, ki je po poreklu Nemec, se nahaja v zaporu. Odkar je bil aretiran pretekli teden, ni hotel podati nobene izjave in ni zahteval odvetnika.

Odvetnik Halsall se je takoj podal v celico dr. Fuchsa in je imel z njim daljše pogovore.

Begunci ponaredili
papirje, da bi
prišli v Ameriko

WASHINGTON, 6. feb. — Uradnik Komisije za razmeščene osebe (begunce) John W. Cutler je danes na zaslišanju pred senatnim pravnim odborom izjavil, da so mnogi begunci ponaredili papirje, da bi lahko prišli v Zedinjene države.

Cutler je pod prisogo pričal, da so poročila armadne obveščevalne službe glede posameznih beguncev bila zavrnjena, če se obtožbe ni moglo dokazati. Po mnenju uradnika, ki je prišel na pričanje iz Monakovega, so se na ta način vtihotapili v Zedinjene države komunisti, komunistični simpatizerji, stormtruperji in mnogi ostali, ki so imeli ponarejene papirje.

Uradnik Komisije za begunce je s svojimi izjavami podprl senatorja Pat McCarrana, predsednika odbora, ki je preiskoval razmere v begunskih taboriščih v Evropi in opozoril, da se vršijo sleparije. Vsled tega izjav je bil tarča napadov s strani organizacij, ki si prizadevajo, da bi v deželo spravile čimveč beguncev.

Cutler je omenil, da so pritisk na uradnike, da se določene begunce pusti v Zedinjene države, vršile organizacije, ki delujejo v Ameriki. Povedal je, da je sam imel skušnje, ker je ugovarjal, ko je šlo za nekega begunca. Takrat so mu zagrozili, da naj poda ostavko, če se ne more pomiriti s svojo vestjo.

WASHINGTON, 9. feb. — Danes po polnoči so se končala s totalnim polomom obnovljena pogajanja med predsednikom UMW Johnom L. Lewisom in predstavniki premogovnih družb.

Po več kot štiri ure trajajoči nočni seji so Lewis in lastniki severnih ter zapadnih premogovnikov zapustili sejo. Predsednik Trumanovega preiskovalnega odbora David Cole pa je naznanil, da direktnih pogajanj ne bo več.

"Jutri bomo nadaljevali našo preiskavo," je rekel Cole.

Ko bo preiskovalni odbor verjetno že v ponedeljek podal poročilo predsedniku Trumanu, se pričakuje, da bo Truman zahteval sodnijsko prepoved stavke za dobo 80 dni, kakor to predvideva Taft-Hartleyev zakon.

Lewis ni hotel podati nobene izjave v zvezi s pogajanjem. Tudi glavni predstavnik premogovnih družb George H. Love ni hotel odgovarjati na vprašanja časnika.

Pogajanja so bila viharna. Na seji se je skušalo še enkrat doseči sporazum, toda lastniki premogovnikov so verjetno ponovno zavračali predloge predsednika UMW. Baje je tekom pogajanj označil Lovea za "lažnjiveca."

Toda Love sam je izjavil, da so se pogajanja vršila na dostojen način.

Položaj v industriji premoga je medtem postal zelo kritičen. Zaloga premoga že 27 let niso bile tako nizke. Pričakuje se, da bo prihodnji teden znatno znižana produkcija v jekleni industriji, ki je prizadeta zaradi pomanjkanja premoga.

Lastniki premogovnikov zahtevajo od UMW celotno vrsto novih odstopkov, ki naj bi se jih vključilo v novi kontrakt. Med ostalim zahtevajo, da se odstrani dosedanje klavzulo, ki omogoča premogarjem, da delajo kadar želijo in so v stanju, da se zagotovi veljavnost novega kontrakta brez vmesnih sprememb, da se spremeni osnova sedanjega dobrotelnega in penzijskega sklada, da se odstrani klavzulo, po kateri so lastniki obvezni, da najemajo le unijske člane in da se družbi "vsled ekonomske nujnosti" prizna pravico, da ni obvezna zvišati mezde premogarjem.

Z zahtevami lastnikov premogovnikov je resno ogrožen penzijski sklad premogarjev, dočim so zahtevane povišice zavrnjene. Poleg tega lastniki premogovnikov očitno skušajo odvzeti unijski nekatere njene najvažnejše pridobitve in omajati njeno moč. Unijski voditelji trdijo, da si lastniki premogovnikov uporno prizadevajo, da bi strli unijo.

Do trpkoga spopada na seji, ki se je začela sredi končana pa danes po polnoči, je baje prišlo, ko je Love izjavil, da se je Lewis na nekem preteklem sestanku obnašal arogantno in da je zagotovil, da ima 400.000 premogarjev na svoji dlani. Lewis je viharno zavrgel te trditve in rekel, da je Love lažnjivec.

CIO unija odobrila pomoč premogarjem v znesku \$500.000
PITTSBURGH, Pa. — CIO uni-

ja United Steelworkers je danes poslala uniji United Mine Workers ček v znesku \$500.000, da se pomaga potrebnim družinam premogarjev, v njihovi borbi proti lastnikom premogovnikov.

Predsednik United Steelworkers unije Philip Murray je izjavil, da je prispevek odobril izvršni odbor unije. Poleg tega je Murray poslal tudi apele na lokalne unije, naj z denarnimi prispevki podprejo premogarje. V apelu je med ostalim rekel:

"Nujno potrebno je, da naša unija in njeno članstvo nudijo United Mine Workers uniji polno podporo v njihovi pogumni borbi proti mogočnim interesom."

"Vojno, ki je bila sprožena proti njihovi uniji, lahko z isto združitvijo bogastva usmerijo 'ndi proti naši lastni in proti vsem ostalim unijam, kadar bi smatrala, da je prišel pravi čas. Potrebne so velike."

Druga mogočna organizacija — AFL — se še vedno ni odločila, če bo ali pa ne podprla stavkajočih premogarjev. Predsednik AFL William Green je že pred desetiimi meseci zavrgel predlog predsednika UMW unije Johna L. Lewisa, da se ustanovi skupni sklad vseh treh delavskih organizacij za podpiranje stavke premogarjev.

Green je sicer izjavil, da lahko posamezni lokali AFL podprejo stavko premogarjev, toda doslej nobeden AFL lokalov ni poslal premogarski uniji denarni prispevek.

Z denarnimi prispevki so podprli premogarje tudi mnoge civilne, podporne, dobrotelne in podporne organizacije.

Francov minister
je zadovoljen z
Achesonovo izjavo

MADRID, 7. feb. — Zunanji minister fašistične Španije Alberto Martin Artajo je danes podal vrsto mnenj v zvezi z nedavnimi izjavami ameriškega državnega tajnika Deana Achesona, ki je rekel, da bi Zedinjene države podprle resolucijo, ki bi bila predložena Združenim narodom v prid Francovi vladi.

Artajo je v glavnem odobril Achesonove izjave in obenem izrazil upe, da se bo odstranilo nesoglasja, ki obstajajo med Zedinjenimi državami in Francovo Španijo.

Zunanji opazovalci smatrajo, da so izjave fašističnega zunanjega ministra zelo značilne. Sprva je španski tisk napadal Achesona, ker je v svoji izjavi kritiziral tudi Francovo vlado.

Iz bolnišnice

Iz bolnišnice se je vrnil na svoj dom Mr. Philip Troha, 15310 Daniel Ave. Zahvaljuje se vsem za obiske, darila, cvetlice in kartice, ki jih je prejel. Prijatelji ga sedaj lahko obiščejo na domu.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

V ZNAKU MRZLE VOJNE

Splošno priznano dejstvo je, da vsaka vojna, tako tudi tako zvana mrzla vojna, povzroča razburjanja, histerijo in sum v posameznike, ki so mogoče vohuni, izdajalci itd.

V teh vzburkanih časih se vrstijo obravnave. Tema je vedno ena ter ista: vohunstvo, zarota. . .

Seveda, v naši deželi se radi ukvarjamo z obravnavami v deželah za tako zvano "železno zaveso." Tam so bile številne obravnave proti zarotnikom, ki so hoteli strmoglaviti demokracije novega tipa—ljudske demokracije. Koliko vzburjenja je bilo zaradi takšnih obravnav! Za naše časopise, ki vneto sodelujejo v mrzli vojni in ustvarjanju histerije, so takšne obravnave v deželah vzhodne Evrope le preganjanja, teror, politični despotizem, diktatura. Nihče ne vpraša za dejstva; nihče se ne zmeni za dokaze, pa naj bodo še tako jasni.

Tudi v naši deželi smo imeli in še imamo celo vrsto obravnav. Ali gre res pri vseh teh obravnavah zgolj za vohunstvo in izdajstvo? Znana je zadeva bivšega visokega uradnika Državnega oddelka Algerja Hissa, mladega in zmožnega človeka, kateremu so celo prerokovali, da bo dočel ameriški državni tajnik! Neki samopriznani vohun Chambers, ki je opetovano priznaval, da je večkrat lagal, je bil glavna priča proti Hissu. Na drugi obravnavi je porota spoznala Hissa za krivega. Časopisje je zavreščalo: Izdajalec. . . Toda ali je res? Državni tajnik Dean Acheson je po obsodbi izjavil, da bo zvesto stal ob strani svojega prijatelja Hissa. Zopet je zavreščalo. Nekateri vročerkvni kongresniki sedaj zahtevajo Achesonovo ostavko. Pred zadnjimi volitvami je obravnavo proti Hissu obsodil tudi sam predsednik Truman, ki je izjavil, da je to le "rdeč slanik?" Torej, kaj je? Izdajstvo ali pa nova Dreifusova afera?

Seveda ima Sovjetska zveza svojo špijonažo. Ima jo tudi Amerika. Anglija je s svojo obveščevalno službo postala zelo slovita velesila.

Nekateri se ukvarjajo z vohunstvom radi zlatnikov, drugi pa radi svojih prepričanj. Naš kongres je na primer odobril neimenovano vsoto za vohune, ki v korist Ameriki "operirajo" v deželah za železno zaveso. Poleg teh je menda tudi dokaj prostovoljnih agentov, ki proti svojim domovinom delujejo iz "prepričanja," to je, da bi se ponovno povzpeli na stolčke, ki so jih pred vojno imeli. Ali so tudi ti izdajalci?

Izdajalce bi se prav za prav moralo ocenjevati po standardu prvega izdajalca—Judeža, ki je prejel 30 srebrnikov, ker je izdal svojega Gospoda. Toda "izdajalec" je danes lahko tudi vsak, ki ima svoje osebne navedbe in politične nazore, ki se ne ujemajo z uradno politiko njegove vlade. Ker smo v mrzli vojni s Sovjetsko zvezo, časopisje sovražno Sovjetski zvezi vpije "izdajalec" za vsakim, ki jo ne sovraži. Če bi bili v mrzli vojni na pr. z Vatikanom, bi o onih, ki so lojalni papežu, tudi vpili, da so "izdajalci."

V Angliji so zadnji teden aretirali vodilnega znanstvenika dr. Emila Juliusa Fuchsa, ki je baje izročal skrivnosti o atomski energiji neki tuji sili, to je Sovjetski zvezi. Dr. Fuchs je baje izročal atomske skrivnosti, tujim agentom tudi v Zedinjenih državah, ko je sodeloval pri produkciji prve atomske bombe. Kot pravijo poročila, je dr. Fuchs nemškega porekla in je zaradi svojega nasprotovanja Hitlerju zbežal v Anglijo, kjer je postal naturaliziran državljan. Takrat je za Hitlerja bil "izdajalec," za Angleže pa "pogumni rodoljub." Zdaj pa je dr. Fuchs za Angleže "izdajalec," za kakšno drugo silo pa je verjetno "pogumen rodoljub," ki je zmešal štrene "imperialističnim netilcem nove vojne."

Pa se časopisi čudijo: kaj ima komunizem, da ustvarja izdajalce? Kakšni motivi, kakšna sila je, ki znanstvenike kot je dr. Fuchs, katerega je priporočal sam Einstein, kateremu se je obetala sijajna bodočnost, ki je imel udobno življenje itd., kakšna sila je iz njega ustvarila tako zvanega "izdajalca?" Za denar ni šlo. Kar je še bolj zagonetno, za dr. Fuchsa je bilo pred razkritjem izdajstva poročano, da je "krščanski socialist." Sedaj po odkritju "izdajstva" pa trdijo, da je že dolgo, dolgo časa vnet komunist.

Profesionalni vohuni, če jih ulovijo, odgovarjajo v okviru zakonov za svoja dejanja. Toda dejanja jim je treba dokazati. Zal pa se večkrat dogaja, da so posamezniki obrekovani, žaljeni in uničeni ne zaradi tega, ker so mogoče kaj zakrivali, pač pa zaradi sodobnega vzburkanega položaja na svetu, ki iz vsakega neznanega možaka na vogalu ulice ustvarja "vohuna." Koliko je med tako zvanimi izdajalci, res izdajalcev, koliko pa Dreifusov? Koliko je med

UREDNIKOVA POŠTA

Iz Collinwooda

Vigred se povrne, vse se oži-
vi . . . mi vstaja milotožni napev
v srcu, ko zrem v duhu pred se-
boj mladostno žrtev krute bole-
zni, ki je utrnila življenje 30. ja-
nuarja našemu sosedu Mr. Adol-
fu Grajzarju. V cvetoči dobi, ko-
maj 25 let, leži med garlandami
cvetja edini sin žalujočih star-
šev Mr. in Mrs. Frank in Ana
Grajzar, katerim je s tem krutim
udarcom usoda prisodila naj-
ostrejši meč, ki more kdaj pre-
sumiti srce . . . K številnim znan-
cem in prijateljem, ki iskreno
sočustvujejo z vama, draga Mr.
in Mrs. Grajzar, naj bodo vklju-
čene tudi moje odkritosrčne žel-
je, da hkrati prenašata bolesto
spomin na vajinega Adolfa, nam
vsem, ki smo poznali prijaznega
mladeniča, ostane misel nanj
prijateljsko-zvesta in lahka bodi
mu ameriška zemlja!

Kot kino filmi življenja, se po-
raja tudi med tukajšnjimi ro-
jaki raznovrstni doživljanji in
marsikdo bi rekel, to je pač svet.
Med vesel in srečen dogodek
pa tem potom pristiham naše
zveste prijatelje Mr. in Mrs. Va-
lentin in Rose Kochar iz 172. ce-
ste, katara sta 1. februarja sla-
vila svoj 31-letni jubilej skupne-
ga življenja. K temu dogodku ju
je razveselila njiju hčerka Jen-
nie poročena Nemeth, ki je dala
življenje sinku-prvorojencu,
ravno za ta pomembni dan. Is-
krene čestitke "granda" in
"grandma" Kochar, isto tudi vso
srečo staršem malega princa!

Zasledujem aktivnosti Progre-
sivnih Slovencev in tukajšnji nase-
ljin; obenem čestitam za vsa
njih udejstvovanja, ki so v po-
moč rojakom v domovini in
sploh kar je v zvezi s človeko-
ljubnostjo!
Nič manj pa mi ni pri srcu
naša Slovenska ženska zveza,
katera je bila med tukajšnjimi
ameriškim ženstvom prva, ki je
z nepristranskim delovanjem in
poštrevolnostjo omogočila že
dokaj izrazov hvaležnih src, ka-
terim je bila ta organizacija v
pomoč. Upam, da tudi v bodoče
še vrši dolžnosti usmiljenja na-
pram članstvu, kot tudi so-roja-
kom v nepozabni domovini. Za
vse je prostora pod svobodnim
ameriškim soncem in vsaka ide-
ja, ki se porodi pri tej ali oni
stranki in prid in blagostanje na-
roda naj bi bila radostno spreje-
ta.

K sklepu vabim članice po-
družnice št. 18 SZZ, da se gotovo
udeležijo prihodnje mesečne se-
je dne 14. februarja in potem
tudi znane "Valentine zabave."
Da se gotovo vidimo! Pozdravi!

Josephine Praust.

**Kampanja za orglice
Progresivnih Slovencev**
Sporočam, da se kampanja
za orglice Progresivnih Slovencev
krožka št. 1 nadaljuje in je ved-
no bliže svojemu cilju.
Nadaljni darovalci so sledeči:
Slovenski delavski dom na
Waterloo Rd. je ponovno odo-
bril \$75 na svojih delniški seji.
Torej, sedaj skupaj \$100.
Socialistični klub, št. 49 na
Waterloo Rd. \$15.
Društvo št. 721 SNPJ, West
Alquippa, Pa., \$10. Mr. in Mrs.
Joe Siskovich \$6.
Po \$5: Mr. Perko, M. Z. Met-
javec Rose, Kane, Pa., Mrs.
Rose Salament, Mrs. Anton Cer-
nelic, Mr. in Mrs. Dacar, Mr. in
Mrs. Modic, Mr. in Mrs. John
Petrie, Mr. John Zupancič (iz-
ročil Joe Durn), Mr. in Mrs.
Louis Levstik v spomin na pok.
Agnes Benedikt, Mr. Joe Mai-

cen v spomin na pok. Andy Bo-

zica.

Na zabavi Progresivnih Slo-
vencev v Euclidu nabrala Mrs.
Klein: Mr. Kern \$2, Mrs. Ber-
netic \$1, Miss Bernetich \$1,
Mrs. Sosa \$1, Miss Klein \$1—
skupaj \$6. Hvala Mrs. Klein!

Nadaljni prispevatelji so:
Mrs. Cesnik, Huntmere Ave. \$3,
Neimenovana \$3 in Mrs. Pau-
line Gabrovšek \$2.50.

Mr. in Mrs. Sanabor v spo-
min za pok. John Lipanja \$2.
Po isti vsoti od Card kluba
378 Mr. in Mrs. Sorey, Mr. in
Mrs. Tomsic, Mr. in Mrs. Ste-
fancic in Mrs. Jane. Dalje Mrs.
Bucar, in Mrs. Margaret Gros-
sel.

Po \$1: John Rome, Mrs. Za-
lar, Mrs. Prudic, Mrs. Tabor,
Mrs. Frank, Mrs. Prsely.

Vsem prispevateljem prisr-
čno hvala!

Mary Vidrich, tajnica,
15718 Grovewood Ave.

Naročajte, širite in čitajte

"Enakopravnost!"

ENAKOPRAVNOST

Zahvala

Spodaj podpisana se želim na

tem mestu najiskrenejšo zahva-

liti vsem mojim sorodnikom in

prijateljem, ki so me za časa

moje bolezni tako številno obi-
skali v bolnišnici, kakor tudi na
mojem domu. Zagotavljam vam,
da vas ne bom nikdar pozabila
in vam bom hvaležna do konca
mojega življenja. Nadalje se za-
hvaljujem vsem za poslane mi
karte in cvetlice ter darila, ka-
tera zelo ljubim in sem jih bila
zelo vesela v mojem težkem
položaju, v katerem sem se na-
hajala.

V naznanje vam dam, da se
mi sedaj zdravje polagoma vra-
ča nazaj in želela bi, da bi vam
lahko obiske vrnila, seveda v
drugačnih razmerah in ne v po-
ložaju, kakor sem se jaz naha-
jala.

Nadalje tudi najlepša hvala
vsem tistim, ki ste obiskali mo-
jega soproga, kateri je bil po-
škodovan v avtomobilski koli-
ziji v pogrebnem sprevodu za
pok. Joe Batichem ml.

Torej vsem skupaj še enkrat
najlepša hvala za vse, kar ste
storili za nas. Ostajava vam
hvaležna.

August in Mary Bolko.

ENAKOPRAVNOST

Zahvala

Spodaj podpisana se želim na

tem mestu najiskrenejšo zahva-

liti vsem mojim sorodnikom in

prijateljem, ki so me za časa

moje bolezni tako številno obi-

skali v bolnišnici, kakor tudi na

mojem domu. Zagotavljam vam,

da vas ne bom nikdar pozabila

in vam bom hvaležna do konca

mojega življenja. Nadalje se za-

hvaljujem vsem za poslane mi

karte in cvetlice ter darila, ka-

tera zelo ljubim in sem jih bila

zelo vesela v mojem težkem

položaju, v katerem sem se na-

hajala.

V naznanje vam dam, da se

mi sedaj zdravje polagoma vra-

ča nazaj in želela bi, da bi vam

lahko obiske vrnila, seveda v

drugačnih razmerah in ne v po-

ložaju, kakor sem se jaz naha-

jala.

Nadalje tudi najlepša hvala

vsem tistim, ki ste obiskali mo-

jega soproga, kateri je bil po-

škodovan v avtomobilski koli-

ziji v pogrebnem sprevodu za

pok. Joe Batichem ml.

Torej vsem skupaj še enkrat

najlepša hvala za vse, kar ste

storili za nas. Ostajava vam

hvaležna.

August in Mary Bolko.

ENAKOPRAVNOST

Zahvala

Spodaj podpisana se želim na

tem mestu najiskrenejšo zahva-

liti vsem mojim sorodnikom in

prijateljem, ki so me za časa

moje bolezni tako številno obi-

skali v bolnišnici, kakor tudi na

mojem domu. Zagotavljam vam,

da vas ne bom nikdar pozabila

in vam bom hvaležna do konca

mojega življenja. Nadalje se za-

hvaljujem vsem za poslane mi

karte in cvetlice ter darila, ka-

tera zelo ljubim in sem jih bila

zelo vesela v mojem težkem

položaju, v katerem sem se na-

hajala.

V naznanje vam dam, da se

mi sedaj zdravje polagoma vra-

ča nazaj in želela bi, da bi vam

lahko obiske vrnila, seveda v

drugačnih razmerah in ne v po-

ložaju, kakor sem se jaz naha-

jala.

Nadalje tudi najlepša hvala

vsem tistim, ki ste obiskali mo-

jega soproga, kateri je bil po-

škodovan v avtomobilski koli-

ziji v pogrebnem sprevodu za

pok. Joe Batichem ml.

Torej vsem skupaj še enkrat

najlepša hvala za vse, kar ste

storili za nas. Ostajava vam

hvaležna.

August in Mary Bolko.

ENAKOPRAVNOST

Zahvala

Spodaj podpisana se želim na

tem mestu najiskrenejšo zahva-

liti vsem mojim sorodnikom in

Zahvala

Spodaj podpisana se želim na
tem mestu najiskrenejšo zahva-
liti vsem mojim sorodnikom in
prijateljem, ki so me za časa
moje bolezni tako številno obi-
skali v bolnišnici, kakor tudi na
mojem domu. Zagotavljam vam,
da vas ne bom nikdar pozabila
in vam bom hvaležna do konca
mojega življenja. Nadalje se za-
hvaljujem vsem za poslane mi
karte in cvetlice ter darila, ka-
tera zelo ljubim in sem jih bila
zelo vesela v mojem težkem
položaju, v katerem sem se na-
hajala.

V naznanje vam dam, da se
mi sedaj zdravje polagoma vra-
ča nazaj in želela bi, da bi vam
lahko obiske vrnila, seveda v
drugačnih razmerah in ne v po-
ložaju, kakor sem se jaz naha-
jala.

Nadalje tudi najlepša hvala
vsem tistim, ki ste obiskali mo-
jega soproga, kateri je bil po-
škodovan v avtomobilski koli-
ziji v pogrebnem sprevodu za
pok. Joe Batichem ml.

Torej vsem skupaj še enkrat
najlepša hvala za vse, kar ste
storili za nas. Ostajava vam
hvaležna.

August in Mary Bolko.

ENAKOPRAVNOST

Zahvala

Spodaj podpisana se želim na

tem mestu najiskrenejšo zahva-

liti vsem mojim sorodnikom in

prijateljem, ki so me za časa

moje bolezni tako številno obi-

skali v bolnišnici, kakor tudi na

mojem domu. Zagotavljam vam,

da vas ne bom nikdar pozabila

in vam bom hvaležna do konca

mojega življenja. Nadalje se za-

hvaljujem vsem za poslane mi

karte in cvetlice ter darila, ka-

tera zelo ljubim in sem jih bila

zelo vesela v mojem težkem

položaju, v katerem sem se na-

hajala.

V naznanje vam dam, da se

mi sedaj zdravje polagoma vra-

ča nazaj in želela bi, da bi vam

lahko obiske vrnila, seveda v

drugačnih razmerah in ne v po-

ložaju, kakor sem se jaz naha-

jala.

Nadalje tudi najlepša hvala

vsem tistim, ki ste obiskali mo-

jega soproga, kateri je bil po-

škodovan v avtomobilski koli-

ziji v pogrebnem sprevodu za

pok. Joe Batichem ml.

Torej vsem skupaj še enkrat

najlepša hvala za vse, kar ste

storili za nas. Ostajava vam

hvaležna.

August in Mary Bolko.

ENAKOPRAVNOST

Zahvala

Spodaj podpisana se želim na

tem mestu najiskrenejšo zahva-

liti vsem mojim sorodnikom in

prijateljem, ki so me za časa

moje bolezni tako številno obi-

skali v bolnišnici, kakor tudi na

mojem domu. Zagotavljam vam,

da vas ne bom nikdar pozabila

in vam bom hvaležna do konca

mojega življenja. Nadalje se za-

hvaljujem vsem za poslane mi

karte in cvetlice ter darila, ka-

tera zelo ljubim in sem jih bila

zelo vesela v mojem težkem

položaju, v katerem sem se na-

hajala.

V naznanje vam dam, da se

mi sedaj zdravje polagoma vra-

ča nazaj in želela bi, da bi vam

lahko obiske vrnila, seveda v

Aleksander S. Puškin:

STREL

(Nadaljevanje)

"Odločila sva se torej za žreb; prvo število je potegnil on, večni ljubljenelec sreče. Pomeril je in mi prestrelil čepico. Nato sem bil jaz nared. Zdaj je bilo njegovo življenje v mojih rokah; željno sem ogledoval fanta, da bi tujel na njem vsaj senco vznemirjenosti. On pa je stal pred pištolo, izbiral iz čepice zrele češnje in pljuval peske, da so frčale do mene. Njegovo ravnanje me je pogrelo. Kaj koristi—sem pomislil—če mu upihnem življenje, ki ga tako in tako ne ceni. Hudo mi misel mi je prešinila glavo. Spustil sem pištolo."

"Kaže, da vam zdaj ni do smrti," sem mu rekel, "blagovolište pozajtrkovati, nočem vas motiti." — "Vi me še malo ne motite," je odgovoril, "blagovolište streljati; sicer pa, kakor vas je volja; vaš strel pripada vam; vselej sem vam na voljo!"

Obrnil sem se k sekundantom in rekel, da zdaj ne kanim streljati, in dvoboj se je s tem končal...

"Prosil sem za odpust in se umaknil v tole mestece. Odtihmal ni minil dan, da ne bi koval maščevanja. Zdaj je moj čas prišel..."

Silvio je vzel iz žepa pismo, ki ga je bil davi prejel, in mi ga dal prebrati. Nekdo, očitno njegov zaupnik mu je pisal iz Moskve, da namerava znana oseba v kratkem stopiti v zakon z mladim in lepim dekletom.

"Saj razumete," je rekel Silvio, "kdo je ta znana oseba. Potujem v Moskvo. Bomo videli, ali bo sprejel smrt pred svojo poroko prav tako mirno, kakor jo je pričakoval tistikrat, ko je češnje zobal."

Po teh besedah je Silvio vstal, vrgel čepico ob tla in se pričel

sprehajati po sobi kakor tiger v kletki. Poslušal sem ga, ne da bi trenil, vznemirjali so me prečudni, nasprotujoči si občutki.

Sluga je prišel povedat, da so konji zapreženi. Silvio mi je čvrsto stisnil roko; poljubila sva se. Sedel je na voz, kjer sta ležala dva popotna kovčega, prvi s pištolami, drugi z njegovim imetkom. Vnovič sva se poslovila in konji so se pognali v dir.

II.

Minilo je nekaj let in domače razmere so me prisilile, da sem se naselil v vasi n... skega okraja. Baval sem se s kmetijstvom, pri tem pa venomer na tistem vzdihoval za svojim prejšnjim vihravim in neskrbnim življenjem. Najteže sem se privadil temu, da sem preživljal pomladne in zimske večere docela osamljen. Do kosila sem še nekako prebival čas, se pogovarjal s starostjo, nadzoroval delo ali ogledoval nove naprave; ko pa se je zmrznilo, zares nisem vedel, kam bi se del. Redkih knjig, kolikor sem jih našel pod omarami in v shrambi, sem se naučil na pamet. Vse pripovedke, kar si jih je bila hišnica Kirilovna le mogla zapomniti, sem že slišal; ženske pesmi so me navdajale z otožnostjo. Lotil sem se neslajenih, z žganjem zalitih jagod, pa me je od tega bolela glava; in priznati moram, da sem se bal postati pijanec iz obupa, pač najhujši pijanec, kakršnih sem v našem okraju mnogo videl.

Sosedov ni bilo v bližnjem okolišju, razen dveh ali treh tepčkov, katerih pogovor je mineval večidel v kolcanju in vzdihovanju. Samota je bila znosnejša. Naposled sem sklenil, da bom legal prav zgodaj, obedoval pa tem pozneje; tako sem skrajšal večer, podaljšal dan in sprevidel, da je tako dobro in prav.

Stiri vrste daleč od mene je bilo bogato posestvo, last grofice B...; tam je živel le upravitelj; grofika je obiskala svojo graščino enkrat samkrat, v prvem letu svojega zakona, in tam preživela le mesec dni. Drugo pomlad mojega samotarstva pa se je raznesla novica, da pride grofika z možem čez poletje v svojo vas. Res, prispela je v začetku meseca junija.

Prihod bogatega sosedja je pomembno obdobje v življenju vaških prebivalcev. Graščaki in služabniki govorijo o tem že dva meseca prej in tri leta pozneje. Kar se mene tiče, priznam, da je novica o prihodu mlade in prelepe sosedje napravila name močan vtis. Kar žgala me je nestrpnost, da bi videl sosedo, zato sem prvo nedeljo po njenem prihodu stopil po kosilu v vas... da bi se predstavil njuni prevzvišenosti kot najbližji sosed in najvdanejši sluga.

Strežaj me je povedel v grofov sobo, nakar me je šel priglasiti. Veliki kabinet je bil na moč razkošno opremljen. Ob stenah so stale omare s knjigami, na vsaki omari je bil bronast kip; nad marmornim kaminom je viselo široko ogledalo. Tla so bila obrobjena z zelenim blagom in pokrita s preprogami. Odkar sem se bil v svojem siromašnem domu že odvadil razkošja in že dolgo nisem videl tujega bogastva, sem se kar ustrašil in pričakoval grofa nekam plaho, kakor prosilec s kmetov, ki pričakuje ministra. Vrata so se odprla in vstopil je možki dva in tridesetih let, pravi lepoteč.

Grof je pristopil k meni prijazno in gostoljubno; zbral sem svoj pogum in se pričel predstavljati, pa me je prehitel. Sedla sva. Njegov sproščeni in ljubezni pogovor mi je brž pregnal divjo plahost: že sem se vračal v svoje prejšnje stanje, ko je nenadoma vstopila grofika in sem se zmedel še dosti bolj ka-

kor prej. Zares, bila je prelepa. Grof me je predstavil; rad bi se bil kazal neprisljenega, a naj sem se še tako prizadeval, sem lezel še bolj v zagato. Potrpela sta, da sem se ovedel in se navadil novega poznanstva, pričela sta se pogovarjati med seboj in sta ravnala z menoj kakor z dobrim sosedom, docela neprisljenega.

Jaz pa sem medtem hodil sem in tja in si ogledoval knjige in podobe. Ne spoznam se kaj prida v slikah, vendar me je ena izmed njih pritegnila. Kazala je neko švicarsko pokrajino; ni me prevzela s slikovitostjo, marveč zaradi tega, ker je bila prestreljena z dvema krogla, pomerjenima v isto točko.

"Dober zadetek!" sem rekel in se obrnil h grofu.

"Da," je odgovoril, "zadetek je prav oster. Ali dobro streljate?" je nadaljeval.

"Precej dobro," sem odgovoril, ves vesel, da se je pogovor dotaknil reči, ki mi je bila pri srcu. "Na trideset korakov ne bi zgrešil v karto, seveda s pištolo, ki sem jo vaju."

"Res?" je rekla grofika zelo

pazljivo. "Kaj pa ti, dragec, zadeneš v karto na trideset korakov?"

"Nekoč poizkusimo," je odgovoril grof. "Svoje dni nisem slabo meril, toda minila so že štiri leta, odkar nisem vzel pištole v roke." "O," sem opomnil, "tedaj stavim, da vaša svetlost ne bi zadel v karto niti na dvajset korakov. Pištola terja, da se vsak dan urimo. To vem iz izkušnje. V našem polku so me šteli med najboljše strelce. Nekoč pa je naneslo, da ves mesec nisem vzel pištole v roke; moje pištole so bile v popravilu. Kaj mislite, vaša svetlost: ko sem prvič nato spet pričel streljati, sem štirikrat zapovrstjo na dvajset korakov zgrešil steklenico. Pri nas je služil konjeniški kapetan, domisel in šaljiv mož. Bil je navzočen in mi je rekel: 'Že vidim, da tvoja roka ne sega po steklenici.' Ne, vaša svetlost, nikarte opuščati vaje, sicer se človek docela odvadi. Najboljši strelec, kolikor sem jih imel priliko spoznati, je streljal sleherni dan do kosila vsaj trikrat. To je bilo pri njem tako gotovo kakor čaša žganja."

Grof in grofika sta bila vesela, da sem se razgovoril. "Kako pa je meril?" me je vprašal grof.

"Lejte, takole, vaša svetlost: zgodilo se je, da je opazil muho, ki je sedla na zid... Vi se sme-

jete, grofika? Bogme, resnična je ta... Naneslo je, da je zagledal muho in zavpil: 'Kuzka, pištolo!'—Kuzka mu prinese nabasano pištolo. On prasne in zabije muho v zid!"

(Dalje prihodnjič)

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite: ENdicott 0718

N. J. Popovic, Inc.

IMA ZASTOPSTVO

Chrysler - Plymouth avtov

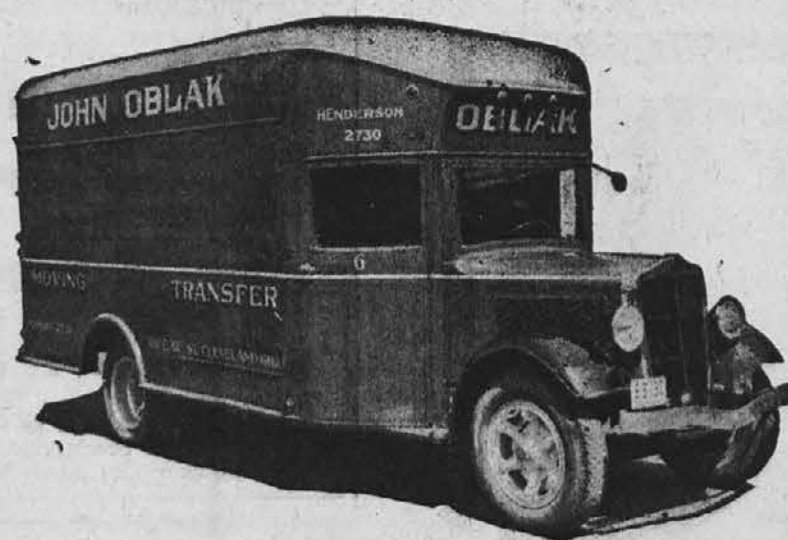
PRODAJA NAJNOVEJŠE 1950 IZDELKE KOT TUDI RABLJENE AVTE

V zalogi ima razne dele in potrebščine za avte ter izvršuje razna popravila po tovarniško izurjenih mehanikih.

8116 LORAIN AVE.

ME 7200

NICK POPOVIC, predsednik

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 East 61st St.

HE 2730

MIŠKO KRANJEC

OS ŽIVLJENJA

ROMAN

NOVO CVETJE

(Nadaljevanje)

"Pa res," je dejala, "neumnost.—Saj se ne morem moštiti. Može vedno živi.—In tudi če bi se mogla, se ne bi hotela. Saj imam vendar odrasle otroke. Za nekaj let se bodo ti ženili. Kaj bi tedaj z možem? Tako mi je vendar bolje, mar ne?" In zopet se je smejala. Kazala mu je vrsto belih, močnih zob. Gledal je na njene zobe in bil zmeden.

"Da, mislim, da ti je tako bolje," je dejal.

"A se naj mar jočem, če me kdo nekoliko potreplja? Zaradi tega me vendar ni nič manj."

"Ne," je bil čedalje v večji zadregi, "to je tvoja stvar, docela tvoja stvar. Jaz se ne spuščam v to.—Saj so mi rekli, kaj počnejo druge ženske, ki imajo može v Ameriki ali kje drugod. In tiste lahko upajo, da se mož ke-čaj vrne. Zate pa ni tako.—To si je spet izmislila moja stara. Ona vedno kaj takega izuhta."

Ana se je samo smejala in ga s tem potolažila, da ni tako hudo, kakor si on predstavlja, in naj ne bo nič vznemirjen.

"Ali imate še kaj?" je vprašala.

"Ne," je odvrnil, "nimam."

Pustila ga je samega. Stal je

sredi sobe, ne da bi vedel, kaj začne. Neumnost sem napravil, si je govoril. Veliko neumnost. Zdaj na stara leta sem začel neumnosti klatiti, da se mi bodo še otroci smejali. Zakaj, vraga, poslušam ženo? Ona gre svoja pota. Med nama je vendar velika razlika. Ona se še vedno lahko briga za takšne stvari, meni pa ni treba, da bi se z njimi ukvarjal. Hči pa naj pazi nase. To je njena stvar, kako si jo uredila. Enkrat je zavozila, mislim, da si bo premislila, ko bi bila prilika, da bi drugi tako začenjala.—In potlej mi ne bo neprijetno, če bom pazil nase.

Poslej je se bolj ogibal takim stvarim. Nič mu ni bilo mar, kako kdo živi. Ni ga brigal njegov sin Marko, ne Markova žena, ki je silila od tod, in sta imela med seboj neke nepravilke, o katerih pa žena njemu ni hotela nič povedati, ker se je bala, da bi on zadovoljno prikimal,

misleč: Saj sem vedel. Oče bi kaj takega zmogel. Tudi za Katiko se ni menil dosti. Zdaj je rodila petega otroka. Ti so vendar sami svoji. Vsakdo naj skrbi zase, saj je zdaj vse urejeno. Tako so sami hoteli, čemu naj bi se tedaj človek vtikal v njihove zadeve! Niti Veronika ga ni brigala. Komaj da je spregovoril z njo kakšno besedico, kadar je prišla v obiske. Bili so ji tuji.

Skoraj štirideset let sem garal, da sem jih privedel v življenje, je čutil, in zdaj smo si tako tuji. Imaš kup otrok, delaš zanje, ker je to tvoja dolžnost, toda ko se nekoliko postavijo na noge, so ti tuji. Morda bodo nekoč jokali po meni, ko bom mrtev, bolj, bolj iz navade kakor zaradi česa drugega. To je vse, kar ti otroci ohranijo. Samo Ana je bila tu, ki ga je še vedno nekoliko skrbela, ker je bila tesno povezana z njegovim domom, ker je bila njegovo ne-

posredno nadaljevanje, pa čeprav ne tako, kot bi on hotel. In neke je bil Tinek, da nadaljuje to, kar je hotel Marko nekoč, pa ni mogel izvršiti.

O teh stvarih je razmišljal, ko je posedal na soncu in ogreval svoje otrple ude. Vsak dan so mu otroci odnesli na podsteno stolček, kjer je posedal, dremal in sanjal o stvareh, ki so go v teh letih še zanimale. Vse se je utesnilo. Celo spomin se je skril. Misli so se omejile na nekatere stvari in se s temi pečale. Dremajoč je poslušal, če je kdo zunaj spregovoril, ali pa kadar so otroci kričali. Vendar zdaj ni bilo pri hiši toliko otrok kakor svoje dni. Le kadar so prišli Katičini, tedaj se je nabrala dovolj velika družba. A tako najbrže niso živeli, kakor so nekoč živeli otroci, ki je bil še Marko mlad.

Eden Aninih fantov je ob majskih dneh hodil ribarit. Vsako

jutro je prinesel v košarjih domov polno piškurjev. Stresel jih je v škaf, kjer je prej nalil nekoliko vode. Živali so bile nemirne, plavale so po vodi in izpuščale čudne glasove. Tu in tam je katera preskočila rob škafa, toda ko je obležala na suhih tleh, ni bila več tako gibčna kakor trenutek prej, da je nisi mogel prijeti v roko. Radovedni otroci so pritekli gledat, čepeli okoli škafa in posegali po ribah.

Tudi Marko je vselej obstal ob škafu. Ogledoval je živali in nato vprašal onega, ki je prinesel ribe:

"Kje pa si imel polečeno?"

"V Logu," je odvrnil fant.

"V katerem jarku pa?"

"Na koncu Ritlopovega," je odvrnil fant.

"Včasih," je dejal oče, pa bolj zase kakor za fanta, "tam ni bilo piškurjev, temveč po onih jarkih posredi polja."

"Tam," je odvrnil fant, "ni

več rib. Niti ni jarkov. Ljudje so jarke zavozili in preorali v njive. Sploh zdaj ni več mnogo piškurjev. Pravijo nekateri, da ne bo vredno hoditi ribarit."

Oče je rahlo mislil na te stvari. Daleč pred štiridesetimi leti je tudi on sam hodil na ribji lov. V tistih časih so bile ribe za priboljšek pri revnih družinah. Piškurji so bili nekaj posebnega. Včasih so jih jedli po ves teden, da so že vsem smrdeli. Danes rase ržen kruh in kdo bi zdaj hodil za piškurji razen otrok, ki mislijo, da morajo početi, kar so nekoč počeli starejši.

(Dalje prihodnjič)

How about this "Net" for you and the family?

It's NEVER A DAY too soon to start saving automatically with U. S. Savings Bonds.

They net you \$4 for every \$3 you invest—after 10 years. They form the perfect protection for the family and yourself.

Join the Payroll Savings Plan where you work. Or, if you're not on salary, ask at your bank about the equally convenient, equally profitable Bond-A-Month Plan!

Automatic saving is
sure saving—
U. S. Savings Bonds
ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council

Ciril Kosmač:

SREČA

(Iz knjiga novel: SREČA IN KRUH)

(Nadaljevanje)

Strežek pa je še zmerom upal, da se bo vrnila. Kadar mu je poslala denar, mu je zmerom obljubila tudi obisk — in tako je vesel, kadar mu je kdo kaj zabučal v uho, ponavljal eno in isto:

“Da, na pomlad, da, da, pride, da.”

Pancake Day

Back in Merry old England in the 12th century Shrove Tuesday, the day before Lent begins, was celebrated as “Pancake Day”. The old custom is still observed in England, Canada and parts of the United States. The order of the day is a feast of fluffy golden pancakes.

In celebrating Pancake Day, or any other special occasion, try Pancakes Adirondack. They are a party dish of light tender pancakes with melted butter and shaved maple syrup between the pancakes and a mound of whipped cream on top. You'll have to try Pancakes Adirondack to appreciate their luscious goodness.

Pancakes Adirondack

PANCAKES:
2 cups ready-mix for pancakes
2 1/4 cups milk

FILLING AND TOPPING: Melted butter, shaved maple sugar, whipped cream.

Just add milk to unsifted ready mix all at once and stir lightly. Pour 1/4 cup batter for each pancake onto a hot, lightly greased griddle. Bake to a golden brown, turning only once.

Stack three pancakes placing melted butter and shaved maple sugar (or brown sugar) between each. Top with whipped cream; sprinkle with shaved maple sugar. Makes 14 to 16 medium pancakes.

Doma sem ostal samo štiri mesece, potem sem jo ubral čez mejo, kjer sem v lastnih tegobah na Tinko popolnoma pozabil.

Pred dobrim tednom pa sem prejel od očeta dolgo pismo. V začetku se izgovarja zaradi svojega dolgega molka, potem pa stoka o svojem težkem življenju, o dolgovihi, ki ga tarejo, o davkih, ki jih ne zmoro, in še o obrestih, ki jih komaj plačuje. Letina je slaba. Krompir gnije, čeprav so ga sadili samo v peščenico. Pšenica je snetljiva. Koruzo je poplavila povodenj. Da pišem, mi omeni potem in pravi, da je to lepo in prav. On je tudi delal za narod; petje je učil in društvo je ustanovil. Da me je silno vesel, pravi. Od mene ne zahteva nič, ker ve, da je pisateljski kruh tenak; na Mengore bi človek videl skorenj. Vendar pa bi rad, da bi mu kdaj kaj poslal, če bi mogel. Zdaj je posebno v stiski, ker mu grozijo z dražbo.

Na koncu pisma pa je bila kakor vselej tudi to pot vaška kronika.

Petru “Na skali” je vse pogorelo, pa še zavarovan ni bil. Ne vem, kaj pojdejo. Zažgal je najmlajši, Venček. Krivec je umrl kar nagloma. Bil je še trden, kljub svojim sedmim križem. V nedeljo je vse popolne usmajal po Skopici in stikal za nekim merjascem, ki se je baje priklatil nekje iz Trnovskega gozda. Ponoči pa je planil s peči, se tolkel po prsih in tožil, da ga stiska. Zgrudil se je pri mizarški klopi in izdihnil. Testamenta ni naredil. Oba Čarogova sta še zmerom zaprta v Rimu. France je hudo bolan. Je-

tičen je. Pravijo, da ne bo vzdržal. Pošiljati mu nič ne smejo. Pa kaj bi ti pisal, saj sam veš, kako je v ječi.

Zdaj ti pa napišem še najbolj pretresljivo novico, ki nas je vse pretresla. Ti se boš seveda še spomnil Strežkove Tinke, saj je hodila s tabo v šolo in stric ti je celo nagajal, da je tvoja četa. Pa tudi Sreče se še spominjaš. Zdaj ni nobene več. Sreča se je bila preveč razrasla, postala je še bolj nasilna. Zagnjala se je v ljudi in, če je le mogla, jih je praskala in grizla. Prevelika sreča je včasih tudi v nesrečo, so rekli stari ljudje. To vidimo danes pri Cestarjevih. Denarja imajo toliko kakor pri nas kamenja na gmajni, pa le niso srečni. Doktorju se je že trikrat ponesrečila ženitev, punce so vse doma in imajo že blizu štirideset let. In da se vrnem k Sreči. Zdaj ji je bilo že devet let. Tulila je, lajala je kakor pes. Kar grdo je to napisati, a bilo jo je strašno slišati. Posebno ponoči. Kar tresli smo se. Imeli so jo zaprto. Strežek pa je silni slab in je ni mogel več ugnati. Mož je šibek in star in tudi popolnoma gluhi je. Pravijo, da od Srečinega lajanja. Tinko pa še zmeraj pričakuje. Kadar mu kdo kaj zatuli v uho, se nasmehe in prikima: Seveda zdaj pa pride, na pomlad, saj je že čas. Sreče ne morem več sam ugnati. No, in pred dobrim mesecem je res prišla. Babe so veliko klepetale o njej. Vse bi jo rade videle in so kar v procesijah prihajale k Strežkovim. In niso prihajale praznih rok. Vsaka je prinesla kaj pod predpasnikom, pa ne zaradi daru, pač pa, da je imela izgovor. Tudi to so zagnali, da ima Tinka že drugo Srečo pod srcem. Uranjkarica pa je lopatala celo o neki nečedni in menda tudi neozdravljivi bolezni, ki se je sčasoma nalezajo ženske, ki tako živijo, kakor je baje živela Tinka. Pričakovala je torej

drugega otroka, kakor sem napisal. Ob zadnji veliki povodnji, ki je nam odtrgala kos njive, pa sta neke noči obe izginili. Strežek je bil silno obupan. Usmajal je po cesti, ustavljal vse ljudi, domače in še rajše tuje in tulil vanje, če so kje srečali mlado žensko s Srečo. Vsi so ga začudeno gledali. Reče, se je vsem smilil. S silo so ga morali spraviti v hišo in jed so tudi komaj spravili vanj. Vse je kazalo, da bo ob pamet. Tinko in Srečo pa so našli čez pet dni nekje v Podselih. Daleč ju je vleklo. Tinkino truplo je bilo baje precej razjedeno. Nekaj je bilo od rib, drugo pa od Srečinih zob. Saj pravim, Sreča je rekla, in, ko sta se potapljali, bila zelo močna, kakor sem že se je morala pač krčevito držati svoje matere in jo gristi.

Dajte vaše hiše prebarvati zunaj ali znotraj.

Izvršimo prvovrstno delo po zmernih cenah

CESEN PAINTING & DECORATING

1075 EAST 61st STREET,
August Cesen, EN 2268
John Cesen, EN 6968

Zavarovalnina

proti ognju in nevihti in avtomobilskimi nezgodami
ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA

DANIEL STAKICH

AGENTURA
15813 WATERLOO RD.
KE 1934

EUCLID POULTRY

549 EAST 185 ST., KE 8187

Jerry Peikovšek, lastnik

Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svatbe, bankete in veselice, itd. NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugaajo.

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE.

ENdicott 0583

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

COLLINWOODSKI URAD:

452 EAST 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 3118

VIDITE ZNAMENITE IGRALCI, KOT SO:

UNUS—Mož, ki stoji na svojem kazalcu.

WALLENDAS—Senzacijska predstava na žici.

MROČKOWSKI LIBERTY konji iz Belgije.

FRANCIS BRUNN—Svetovni prvak v mešanju krogljic.

GUTI GORILA PARODY

JOE WALCH in njegova skupina divjih šivali.

GEO. HANNEFORD—Družina jahačev brez sedla.

TRENIHANI MEDVEDJE CLAUSSENA

LETECI CONCELLOS IN LETECI ANTONYS

KLOVNI. SLONI. KONJI.

KUPITE VSTOPNICE ZA IZBRANE SEDEŽE SEDAJ!

CENE—Dnevno pop. (Razven 13., 14., 20., 21. feb.) \$1.50 in \$2.00 (davek vklj.) ZVEČER—(Razven v nedeljo zv., 13. in 26. feb.) \$1.50, \$2.00, \$2.40 in \$3. (davek vklj.)

Cene popoldne v soboto in na Washingtonov rojstni dan enake kot ob večerih. CAS: Pop. 2.15—Zvečer 8.15. Vrata se odprejo ob 1. pop. in 7. zv.

Tickets NOW ON SALE At...
PUBLIC HALL, RICHMAN'S, BURROWS

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO'S BASEMENT

VELIKA NOVIČA ZA DEČKE!

Sanforized* Modri Denim “Artuf”

DUNGAREES

Z
zipperjem
spredaj

1.79

(A) Deški trdni, Sanforized* modri denim dungarees z zipperjem spredaj in bakrenimi zaponkami za dodatno trpežnost na mestih, ki se najbolj obrabijo. Kupite jih za pomladanske in poletne dni, ki prihajajo. Mere 6 do 16.

Jr. deški “Artuf” modri Jeans

(B) Trpežno izdelani iz težkega 8-unč Sanforized* modrega denima blaga. Bakrene zaponke za dodatno trpežnost, naramnice se odstranijo, zipper spredaj. Mere 7 do 10.
* maksimalno skrčenje za 1%

1.69

Poštna in telefonska naročila sprejeta—
Pokličite CHerry 3000

(Nobena C.O.D. naročila izpod 2.01. davek vklj., se ne sprejema)
The May Co's Basement oddelek z deško opravo

DEŠKE REGULARNE 2.99
2-komadne snežne obleke

1.99

32% volna, 45% bomaž, 23% rayon z gostim pletenjem okrog vratu, zapestnicah in gležnjev. Zelene, rdeče, modre in rjave barve. Mere 2-4-6.

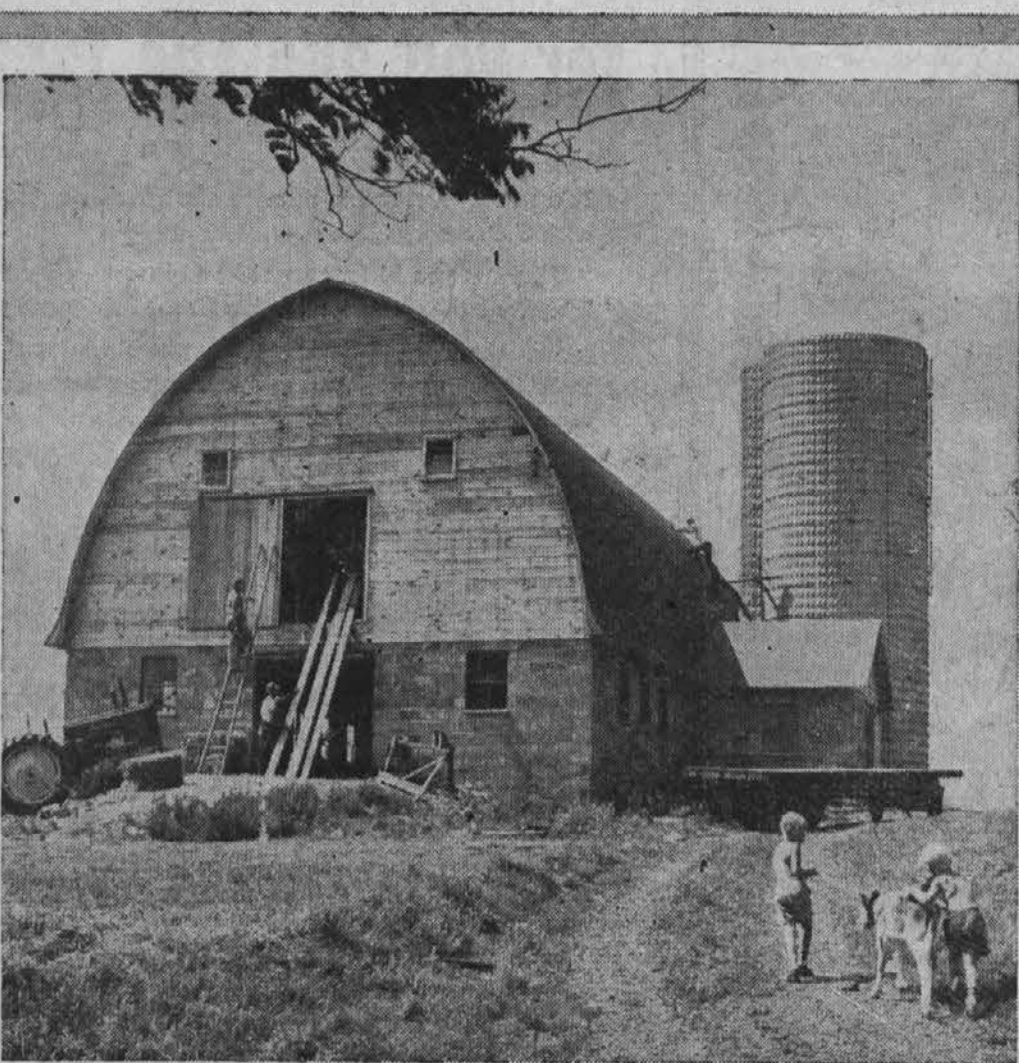
DEŠKE 1.99 in 2.99
2-komadne Boxer obleke

1.00

Z manjšimi hibami; v jersey in bombažnem blagu. Boxer kratki stili s pisano srajco. Mere 2 do 6.

THE MAY CO'S BASEMENT
ODDELEK Z OTROŠKO OPRAVO

The Brainstorm that became a barn!

THE BARN you see being built here was actually born 10 years ago. It was born the day its owner started to save for it in safe, sure U. S. Savings Bonds. And that same good idea will pay for his children's education, and make his dreams of retirement come true.

You probably have dreams, too... maybe to remodel the house, to buy the “forty” across the road or to get some of those new, modern farm machines. And Savings Bonds, the crop that never fails, will make your

dreams come true, too... at a profit of \$4 back for every \$3 you invest.

machinery. Farm and ranch people need to have their financial reserves in this safe, readily available form.

Dean W. I. Myers of Cornell University, says: “A financial reserve in U. S. Savings Bonds is just as important a part of a well-managed farm or ranch business as is land, livestock and machinery. Farm and ranch people need to have their financial reserves in this safe, readily available form.”

INVEST IN U.S. SAVINGS BONDS

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council